

Overzicht in en nabij Stadsweide in 2021.....

Door Leo Koster

Ik wandel graag door dit gebied; het is er ruig, je hoeft niet op de paden te blijven en er is veel te zien. In 2021 heb ik de Stadsweide 32 keer bezocht in ongeveer 52 uren, twintig keer zag ik de IJsvogel, de bever 6 keren en dan alleen maar in de avonduren, wel veel knaagwerk en goed belopen beverwissels. Tijdens mijn bezoeken heb ik 88 vogelsoorten gespot, in 2020 tachtig soorten. Mijn struingebied; tussen en langs; Willem Alexanderhaven, doodlopende Maas, beide zijden van de nevengeul en tot de spoorbrug over de Maas. Halverwege januari zie ik langs het talud van de spoorlijn een zittende, bruinkleurige vos in wintervacht, hij/zij loopt langs de 1.80 meter hoge afrastering en klimt via een stutpaal er zelfs overheen en verdwijnt in de vrij hoge vegetatie. Eind januari nabij De Sneppen prachtige prenten van de das. De overgang over de Maasnielderbeek is geblokkeerd door het hoge water van de Maas, de gaten van de oever-zwaluwen in de Maasnielderbeek staan geheel onder water. Water uit de ondergrondse effluentleiding van de papierfabriek Smurfit Kappa walmt, is wat warm. Dit na een industrieel proces gezuiverde afvalwater, wordt naar het oppervlaktewater van de Maas getransporteerd net voorbij de stuw. Eén lepelaar, geen volwassen exemplaar, vleeskleurige snavel en zwarte poten. Het kasseienpad (stuwpad) is aangelegd op een drooggelegde c.q. drooggevallen Maasloop, dit oude en gemeentelijk monument is ongeveer 5 meter breed en circa 128 meter lang. Rond 1920 werd de Maas hier recht getrokken en werd begonnen met de aanleg van de stuw.

In het gebied staan honderdjarige palen; een paal HP263A, HP staat voor HoekPunt, achter de Oude Roer tegen een glooiing staat een andere paal met nummer HP261, deze paal staat parallel aan de as van de voormalige Maas-tak, tussen de Canada's staat nog een paal HP257. HoekPuntpalen dienden, vanaf 1885, in eerste plaats als driehoeksmetingen voor het samenstellen van rivierkaarten van globaal Visé tot aan de zee. Op de rechter Maasoever staan/stonden oneven nummers, op de linker oever even nummers.

Op plekken waar ijs ligt en het dus drassig is vliegen meer dan 30 watersnippen zigzaggend op met de kenmerkende roep '*skrètsj..skrètsj*', soms wel 3 tegelijk. Iets verder vliegt een houtsnip op die iets verder weer landt, deze vogel heb ik hier nog nooit waargenomen. Dan hoor ik een trillend geluid welk ik direct associeer met de wulp, ik krijg vier vogels met een wat langere snavel in mijn kijker, het zijn regenwulpen, ze zijn kleiner dan de wulp. De stam van diverse Canadese populieren zijn voorzien van gaaswerk, dit om knaagwerk van de bever te voorkomen. Door bezorgde bewoners van de buurt Mijneheerens zijn op 20-02-2021 diverse populieren van gaas voorzien. Op 2½ meter hoogte van het water zijn van de zwarte elstakken afgebeten, zo hoog heeft het water hier gestaan. Hier ook duidelijk naar de nevengeul een glijbaan van de bever of zou het van een otter kunnen zijn?? Begin maart op plassen in de paardenwei; een grote zilverreiger en tot mijn verrassing een onvolwassen lepelaar die, met zijn snavel heen en weer bewegend, door het lage water op tast prooidiertjes probeert te vangen.

Half maart zie ik vier "boksende" hazen in een weiland parallel aan de Oude Roer. Het is rammeltijd of paartijd voor de hazen. Op 20 maart zijn op verschillende plekken palen in de grond gedruild, soms om een gezonde Canadese populier en voorzien van gaas en soms staan er 4 palen in een vierkant van 2½ bij 2½ meter, op deze plek worden ongetwijfeld nieuwe bomen geplant. "Geringde"- of zwaar beschadigde Canadese populieren krijgen geen rasterwerk. Eind maart ga ik eens kijken hoe het staat met de Canadese populieren. Na controle kom ik tot de slotsom dat er nog 78 gezonde Canadese populieren in de Stadsweide staan en dat er zeker 71 nieuwe bomen in rasters zullen worden aangeplant. Rond 14.55 uur zie ik, tussen de Canadese populieren door en ter hoogte van De Stille, een grote lichtkleurige vogel.

Het is de visarend, een beschermde inheemse vogelsoort. Ik zie hem/haar "bidden" waarbij soms de uitgestoken klauwen te zien zijn, prachtig zie ik de "geknikte" vleugels. Zij/hij komt mijn kant uit en vliegt recht boven de toppen van de Canadese populieren recht over me heen richting het zuiden. In de dode wilgen langs De Stille slechts één nest van de aalscholver. In 2015 broedden deze koloniebroeders hier voor het eerst, op 22-04-2020 zag ik hier nog 17 nesten. Om 20.20 uur zie ik een "bewegend hoopje", tot mijn stomme verbazing zie ik een das met drie jongen. Het vrouwtje van deze marterachtige steekt haar kop in het gat, ik weet niet waarom of zit er misschien nog een jong en probeert ze die naar boven te lokken. Als ze zich krabt zie ik enkele tepels van de zes, één van de jongen probeert te drinken. Door het aanbrengen van beschermende rasters om de Canadese populieren wordt het voor de bever bijna onmogelijk gemaakt nog te eten van de bast van deze bomen, grassen en kruiden daarentegen zijn nog

voldoende voorhanden. De bevers zijn daarom wel genoodzaakt om ergens anders te gaan knagen, door de bredere opgang bij de Maasnielderbeek heb ik de indruk dat ze meer naar het laatste stuk van de nevengeul tot aan de Maas de daar groeiende boompjes zoals wilg en els te lijf gaan. Half april heb ik zicht op de nevengeul, er is beweging in het water, rond 20.15 uur zie ik inderdaad een volwassen bever stroomafwaarts zwemmen, heeft me goed in de gaten, duikt en zwemt stroomafwaarts. Om 20.10 uur zie ik drie beflijsters, zeker één mannetje gelet op de brede maanvormige witte band. De beflijsters houden zich op tussen een achttal zanglijsters. Rond 20.45 uur zie ik 4 donkerkleurige roofvogels overvliegen, een vrij lange staart, ik denk aan kiekendieven, maar het zijn naar het noorden trekkende zwarte wouwen.

Op 23 mei zie ik aan de rand van De Stille twee steltlopertjes met rode poten, het zijn tureluurs. Op 5 juni hoor ik langs de rand van De Sneppen de zang van de witgesterde blauwborst. Ik wil graag een bevestiging, ik wil hem zien, aan de onderzijde van een roos bevindt zich een nest, geregeld gaat daar een bruinachtige vogel met rood bij de staart naar binnen en komt met een poeppakketje weer uit die vegetatie, ik denk aan het nest van de witgesterde blauwborst. Halverwege juli heeft het Maaswater zeker één meter bovenop de Buggenummerweg gestaan, het water staat nu net onder de weg, het stinkt er. De Borgeind is afgesloten, daar staat nog water. Tegen het eind van juli zie ik in het topje van een dode populier het mannetje van de slechtvalk. Ik kan gewoon onder de populier doorlopen waarin de slechtvalk zit, dan gaat de slechtvalk er vandoor, hij heeft de zinnen gezet op één van de vele spreuwen, niet gezien of zijn aanval succesvol was.

Halverwege augustus. Vanaf de drassige grond vliegen in totaal zeker een kleine 40 watersnippen op onder het uiten van een krassend geluid. Langs de oever van de Maas op 16-10-2021; 11 grote zilverreigers tussen blauwe reigers. Eind november diverse galloways met kalveren die nog niet voorzien zijn van oormerken. Ik stap over een brede- en goed belopen beverwissel, de bever heeft interesse in een dode, omgevallen Canadese populier die door de bever "geringd" is. Een ander duidelijke- en goed belopen beverwissel loopt naar een opgebouwde takkenburcht. Het aanbrengen van modder voor de afdichting moet nog gebeuren. Begin december dobberen op de Maas vier grote zaagbekken, 3 vrouwtjes en één mannetje. In de verte richting Neer drie draaiende windmolens. In de modderige paadjes van de paarden en koeien kijk ik met aandacht of daar geen sporen van de das bij zitten, helaas.